

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції студентів та молодих вчених
«Південноукраїнські наукові студії»*

Література:

1. Краткая история Поместных и Автономных Православных Церквей: учебное пособие-Одесса: Астропринт, 2011 –С. 91-94
2. <http://kpeklnu.at.ua/e-book/philosofija/page31.html>

Кулачинская А. А., студентка учебно-научного
института физической культуры, спорта и реабилитации
Научный руководитель: доц. Балащенко И. В.
*Университет Ушинского,
г.Одесса, Украина*

СОЦИАЛЬНО- ДЕЗАДАПТИРОВАННЫЕ СЕМЬИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ОБЩЕСТВА

Такие неблагоприятные факторы, как увеличение разнообразия форм собственности, реформации законодательства, экономические изменения, имущественное расслоение общества привели к увеличению количества социально-дезадаптированных семей.

По Солодникову В.В., «социально-экономические преобразования, осуществляемые в России уже более полутора десятка лет, со всей остротой поставили вопрос о выживании и социальном благополучии личности и семьи в меняющемся социуме» [6, с.76].

Проблемы социально-дезадаптированной семьи являются актуальными не только для России, но и для остальных стран СНГ. В мире происходит множество изменений, далеко не всегда позитивных, экономика имеет свойство быть нестабильной- и, к сожалению, многие люди теряют ориентир. Нарушается в целом процесс интеграции человека в общество, а практикуемые отношения в семьях становятся социально неприемлемыми, социально-ролевые позиции меняются.

По Гоголевой А.В. «большинство отклонений в поведении несовершеннолетних: безнадзорность, правонарушения, употребление психоактивных веществ, имеют в своей основе один источник — социальную дезадаптацию, корни которой лежат в дезадаптированной семье» [1, с.7].

Известно, что человек использует опыт жизни со своими родителями, как пример негативного или позитивного взаимодействия в семье, делая выводы в сознательном возрасте. Таким образом, вырастая в социально-дезадаптированных условиях, ребенок, за счёт пластичности своей психики, принимает обстановку в семье как образец нормы. Отдаляясь от сверстников, не примыкая к какому-либо кругу общения, подросток скорее прибегнет к девиантному поведению, чем в благоприятных для развития условиях.

Широкая общественность социальную дезадаптацию понимает, как невыполнение семьей своих основных индивидуальных и общественных функций. Мацковский М.С. выделил 10 основных функций семьи: репродуктивную, воспитательную, хозяйственно-бытовую, экономическую, сферу первичного социального контроля, сферу духовного общения, социально-статусную, досуговую, эмоциональную, сексуальную [3, с.43].

Не выполняя свои основные функции, ячейка общества становится отличной для других. Таким образом, развиваются разногласия и конфликты на данной почве.

Стоит отметить, что социальная дезадаптация семьи характеризуется наличием следующих проблем: неопределенность гражданского статуса членов семьи; малообеспеченность; безработица; неудовлетворительные жилищные условия; алкоголизм,

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції студентів та молодих вчених
«Південноукраїнські наукові студії»*

наркоманія, токсикоманія членів сім'ї; порушення здоров'я; сімейна дезадаптація; духовно-нравствена деградація сім'ї [2, с.13].

Перераховані вище проблеми, к шкоду, стосуються багатьох сімей. Люди вдаються до такого способу життя, як правило, внаслідок певних проблем (економічних/ психологічних і т.д.). Але бувають випадки, в яких клітинку суспільства повністю влаштовують, к прикладу, невдоволені житлові умови. І в наступному, таким способом життя впливає на дітей пари дуже негативно. Виникає неприязнь до себе, своїх родичів, це також веде до відхилення поведінки.

Чоловіки схильні допомагати багатодітним сім'ям, а також сім'ям з прийнятими дітьми. Неприємними для них є гомосексуальні союзи. Жінки схильні шкодувати бідними і житлово невлаштованими сім'ям. При цьому жіноча половина опитаних висловила неприязнь до полігамних сімей [6, с.80-81].

Інтересним є дослідження Свістуніної Е.В., по якому виявляється, що діти з соціально-дезадаптираними сім'ями «схильні фіксуватися на дитячих переживаннях, позитивно стосуються до майбутнього, мають негативне ставлення до старшого віку, ціннісно оцінюють значення сім'ї в житті» [4, с. 126 - 134].

Можливо зробити висновок, що підлітки з таких клітин суспільства, як правило, мають велику кількість страхів («не хочу бути старим, я буду хворіти/умру») і сумнівів, але при цьому оптимістично налаштовані на майбутнє, в надії змінити свою життя к кращому.

Ідеографічний тест показує, що експериментальна група дітей з соціально-дезадаптираними сім'ями більш нечутлива до переживанням інших, ніж контрольна група, складаюча з підлітків, знаходячись в благополучних сім'ях. Важливо відзначити так само, що всього лише 9% підлітків з соціально- дезадаптираними сім'ями обрали для себе тип особистості «керівник» [4, с. 126 - 134].

Типи сімей, не до кінця прийняті в суспільстві, названі соціально-дезадаптираними, вимагають сторонньої допомоги, а також зміщують моральні стандарти, установлені суспільством. З однієї сторони, можна вважати таке вплив деструктивним для життя майбутніх поколінь. При цьому варто говорити про модернізацію суспільства, його терпимості і толерантності до решти його членів.

Література:

1. Гоголева А. В. Аддиктивне поведіння і його профілактика. — 2-е изд., стер. — М.: Московський психолого-соціальный інститут; Воронеж: Видавництво НПО «МОДЭК», 2003. — 240 с.
2. Малько А.В. Правова політика в сфері освіти [Текст] : словарь / під ред. А. В. Малько, Д. А. Смирнова. - Москва : Проспект, 2017. - 160 с.
3. Мацьковський М.С. Соціологія сім'ї. Проблеми, теорії, методології і методики-М., Наука, 1989.
4. Свістунінова Е.В., Лизунков О.Б. — Представлення про майбутнє підлітків з соціально - дезадаптираними сім'ями // Психолог. — 2017. — № 2. — С. 126 - 134.
5. Солодніков В.В. Соціально-дезадаптирована сім'я в контексті суспільного мніня/ Соціальная робота. — 2011. - №3.
6. Солодніков В.В. Соціально дезадаптирована сім'я в контексті суспільного мніня // Соціологічні дослідження. 2004. № 6. С. 76-84.
7. Солодніков В.В. Соціально-дезадаптирована сім'я в сучасному суспільстві : Соціологічний аналіз : дисертація ... доктора соціологічних наук : 22.00.04.- Москва, 2002.- 434 с.

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції студентів та молодих вчених
«Південноукраїнські наукові студії»*

8. Суворова О.В. Психология девиантного поведения: Методические рекомендации для студентов специальности 050706.65 «Педагогика и психология». - Н. Новгород: ННГАСУ, 2009 г. – 32 с.

Куруч О.О., студентка навчально-наукового
інституту фізичної культури, спорту та реабілітації
Науковий керівник: доц. Балашенко І. В.
Університет Ушинського,
м.Одеса, Україна

КОНЦЕПЦІЯ «Я-ЛЮДИНА-СУСПІЛЬСТВО»

«...Людина – істота унікальна, тому що існує одночасно в трьох вимірах: природному, культурному та індивідуальному. Вона є складним витвором природи, суспільства і самого себе.» / Аристотель «Політика», 328 р. до н.е./ В ході дискусій про співвідношення біологічного і соціального в людині висловлюється широкий спектр думок, укладених між двома полюсами: концепціями людини, які прийнято називати біологізаторськими або натуралістичними. Людина народжується індивідом, але з найперших моментів свого життя новонароджений входить в систему суспільних взаємин і процесів, і в результаті набуває особливу рису - він стає особистістю. Хто «Я»? Тільки розуміючи себе, людина може рухатися вперед і творити своє майбутнє. Пізнаючи свій внутрішній світ, людина може знайти в собі всі ті інструменти, які допоможуть на її життєвому шляху. Особистість з'являється тільки тоді, коли є самосвідомість («я-концепція»).

Суспільство, як і природа, є місцем існування людини. Це система економічних, політичних, соціальних, правових і духовних відносин, в які включена людина. Суспільні відносини - найбільш стійкі і значущі взаємодії між людьми, а суспільство - цілісна система, що самоорганізується від таких взаємодій. Сучасна філософія розглядає суспільство як сукупність різних частин та елементів, які тісно пов'язані між собою, постійно взаємодіють, тому суспільство існує як окремий цілісний організм, як єдина система. У сучасній філософії немає єдиної концепції виникнення і розвитку суспільства. Філософи дотримуються формаційного і цивілізаційного підходів, лінійної та циклічної моделей історії. Концепція «Я-Людина-Суспільство» є колаборацією вище перелічених концепцій. Вони доповнюють одна одну і стали невід'ємною частиною сучасного філософського і соціологічного вчення

Література:

1. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій.-К., 1996.
2. Барулин В.С. Социальная философия: Учебник. – Изд. 2-е. – М., 2000.
3. Бобров В.В. Введение в философию. – М., 2000.
4. Данильян О.Г., Тараненко В.М. Основи філософії. Навч. посібник. - Харків: Право, 2003. - 352 с. параграф 4.8.^[1]
5. Стрельник О. Н. Основы философии : учебник для среднего профессионального образования / О. Н. Стрельник. — Москва : Издательство Юрайт, 2018. — 312 с. — (Профессиональное образование).
6. Философский энциклопедический словарь. – М., 1997.